

USVOJENI TEKSTOVI

na sjednici održanoj u

**četvrtak
4. veljače 2016.**

USVOJENI TEKSTOVI
Privremeno izdanie

P8_TA-PROV(2016)0046

Izvješće o napretku Srbije za 2015.

**Rezolucija Europskog parlamenta od 4. veljače 2016. o izvješću o Srbiji za 2015.
(2015/2892(RSP))**

Europski parlament,

- uzimajući u obzir zaključke Predsjedništva sa sastanka Europskog vijeća u Solunu od 19. i 20. lipnja 2003. o perspektivi pristupanja zemalja zapadnog Balkana Europskoj uniji,
- uzimajući u obzir Odluku Vijeća 2008/213/EZ od 18. veljače 2008. o načelima, prioritetima i uvjetima sadržanim u Europskom partnerstvu sa Srbijom i o stavljanju izvan snage Odluke 2006/56/EZ¹,
- uzimajući u obzir mišljenje Komisije od 12. listopada 2011. o zahtjevu Srbije za članstvo u Europskoj uniji (SEC(2011)1208),
- uzimajući u obzir Sporazum o stabilizaciji i pridruživanju između Europskih zajednica i njihovih država članica i Republike Srbije koji je stupio na snagu 1. rujna 2013.,
- uzimajući u obzir Rezoluciju Vijeća sigurnosti UN-a br. 1244 (1999), savjetodavno mišljenje Međunarodnog suda pravde od 22. srpnja 2010. o pitanju sukladnosti jednostrane deklaracije o nezavisnosti Kosova s međunarodnim pravom te Rezoluciju Opće skupštine UN-a A/RES/64/298 od 9. rujna 2010. koja je potvrdila sadržaj mišljenja i pozdravila spremnost EU-a da potiče dijalog između Srbije i Kosova,
- uzimajući u obzir izjavu i preporuke s četvrte sjednice Parlamentarnog odbora Europske unije i Srbije za stabilizaciju i pridruživanje održane 7. i 8. listopada 2015.,
- uzimajući u obzir ishod konferencije na visokoj razini o istočnosredozemnoj/zapadnobalkanskoj ruti održane 8. listopada 2015. u Luxembourggu,
- uzimajući u obzir zaključke Vijeća za pravosuđe i unutarnje poslove o mjerama za rješavanje izbjegličke i migracijske krize od 9. studenog 2015. te zaključke Vijeća za vanjske poslove o migraciji od 12. listopada 2015.,

¹ SL L 80, 19.3.2008, str. 46.

- uzimajući u obzir plan od 17 točaka usvojen na sastanku o zapadnobalkanskoj migracijskoj ruti koji su 25. listopada 2015. održali čelnici država članica EU-a i država koje nisu članice EU-a, a koje se suočavaju s priljevom izbjeglica i migranata,
 - uzimajući u obzir izješće Komisije o napretku Srbije za 2015. od 10. studenog 2015. godine (SWD(2015)0211),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 11. ožujka 2015. o izješću o napretku Srbije za 2014.¹,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 15. travnja 2015. povodom Međunarodnog dana Roma o rasnoj netrpeljivosti prema Romima u Europi i priznanje na razini EU-a dana sjećanja na genocid nad Romima u Drugom svjetskom ratu²,
 - uzimajući u obzir zaključke Vijeća od 15. prosinca 2015. o proširenju te procesu stabilizacije i pridruživanja,
 - uzimajući u obzir rad Davida McAllistera kao stalnog izvjestitelja za Srbiju u Odboru za vanjske poslove,
 - uzimajući u obzir članak 123. stavak 2. Poslovnika,
- A. budući da je 28. lipnja 2013. Europsko vijeće odlučilo započeti pristupne pregovore sa Srbijom; budući da je prva međuvladina konferencija održana 21. siječnja 2014.; budući da je analitički pregled dovršen u ožujku 2015.; budući da je Srbija u rujnu 2015. okupila cijelovit pregovarački tim;
- B. budući da je u izješću o Srbiji za 2015. Komisija, ocijenivši njezina nastojanja da ispuni kriterije iz Kopenhagena i uvjete u okviru procesa stabilizacije i pridruživanja, ustvrdila da je Srbija napredovala prema europskoj integraciji; budući da je Komisija primijenila nov pristup izješćivanju kojim se dotičnim državama pružaju mnogo jasnije smjernice o područjima na koja se moraju usredotočiti;
- C. budući da Srbija, kao svaka država koja teži članstvu u EU-u, mora biti ocijenjena na temelju vlastitog uspjeha u ispunjavanju i provođenju istog skupa kriterija te usklađivanja s njim te s obzirom na to da vremenski raspored pristupnih pregovora ovisi o kvaliteti nužnih reformi i predanosti njihovu provođenju;
- D. budući da je Srbija poduzela važne korake prema normalizaciji odnosa s Kosovom, što je rezultiralo Prvim sporazumom o načelima za normalizaciju odnosa od 19. travnja 2013.; budući da su 25. kolovoza 2015. postignuta četiri važna sporazuma; budući da se napredak u pristupnim pregovorima Srbije mora ostvariti usporedno s napretkom u postupku normalizacije odnosa s Kosovom u skladu s pregovaračkim okvirom; budući da su napor i dalje potrebni za konačno smirenje tih odnosa; budući da je izuzetno važno da obje strane u cijelosti provode sve sporazume;
- E. budući da je Srbija u srpnju 2015. postala 33. država sudionica Mechanizma EU-a za civilnu zaštitu;

¹ Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0065.

² Usvojeni tekstovi, P8_TA(2015)0095.

- F. budući da je EU naglasio da je potrebno osnažiti gospodarsko upravljanje, vladavinu prava i kapacitete javne uprave u svim zemljama zapadnog Balkana;
 - G. budući da je EU stavio vladavinu prava u središte politike proširenja;
 - H. budući da je u siječnju 2015. Srbija preuzela predsjedanje Organizacijom za europsku sigurnost i suradnju (OEES);
1. pozdravlja otvaranje pregovora i poglavlja 32. (financijski nadzor) i 35. (ostala pitanja – točka I.: postupak normalizacije odnosa s Kosovom) na međuvladinoj konferenciji u Bruxellesu 14. prosinca 2015.; pozdravlja predanost koju Srbija neprekidno pokazuje prema procesu europskih integracija; poziva Srbiju da u domaćoj javnosti aktivno promiće tu stratešku odluku; sa zadovoljstvom napominje da je Srbija započela ambiciozan program reformi; poziva Srbiju da se odlučno uhvati ukoštač sa strukturnim i socioekonomskim reformama; potiče Srbiju da pri provođenju svojih reformi posebnu pozornost posveti mladima;
 2. pozdravlja pripreme Srbije za učinkovit početak pristupnih pregovora i zaključivanje analitičkog pregleda te pripremu i podnošenje sveobuhvatnih akcijskih planova za poglavlje 23. (pravosude i temeljna prava) i 24. (pravda, sloboda i sigurnost); izražava nadu da će se ta poglavlja otvoriti početkom 2016.; ističe da su iscrpljeni pregovori o poglavljima 23. i 24. nužni za ostvarivanje reformi koje se moraju provesti u području pravosuđa, temeljnih prava, pravde, slobode i sigurnosti; podsjeća da će se napredak u tim područjima morati odvijati usporedno s napretkom u cjelokupnim pregovorima; naglašava da su pregovori o poglavlju 35. od ključne važnosti za napredak Srbije prema integraciji u EU-u; u tom pogledu smatra da je potpuna normalizacija odnosa između Srbije i Kosova važan uvjet za pristupanje Srbije EU-u;
 3. naglašava da je temeljita provedba zakonodavstva i politika i dalje ključni pokazatelj uspjehnosti procesa integracije; potiče političke vode Srbije da nastave provoditi reforme potrebne za usklađivanje sa standardima EU-a; poziva Srbiju da unaprijedi planiranje, koordinaciju i praćenje provedbe novog zakonodavstva i politika;
 4. pozdravlja napredak Srbije kad je riječ o poslovnom okruženju, smanjenju proračunskog deficitia i tržištu rada, uključujući radno zakonodavstvo i politiku zapošljavanja; potiče srpske vlasti da nastave poboljšavati ulagačku klimu u cijeloj Srbiji, socijalno i gospodarski približe sve regije, zajamče zaštitu stranih ulaganja i riješe dugotrajne ulagačke sporove te, priznajući napredak u restrukturiranju javnih poduzeća, ističe važnost relevantnog dodatnog napredovanja i transparentnosti postupka privatizacije; ističe da Srbija treba uskladiti svoje zakonodavstvo o nadzoru nad državnim potporama s pravnom stečevinom;
 5. pozdravlja napredak u pogledu gospodarskih reformi, što je poboljšalo proračunsku situaciju Srbije, te poziva Komisiju da nastavi podupirati vladu u planovima za provođenje dodatnih reformi, posebice u vezi s rješavanjem fiskalnih neravnoteža i reformi glavnih sektora gospodarstva;
 6. pohvaljuje konstruktivan pristup Srbije migracijskoj krizi; međutim, napominje da bi se trebao potaknuti konstruktivan pristup sa susjednim zemljama; napominje da je Srbija ključan i koristan partner EU-a na Balkanu te je stoga neophodno da joj EU pruži sredstva i odgovarajuću finansijsku pomoć; pozitivno ocjenjuje znatne napore koje je Srbija uz

potporu EU-a i međunarodnu potporu uložila u pružanje skloništa i humanitarne pomoći za državljane trećih zemalja; poziva Srbiju da što prije poveća svoje prihvatne kapacitete; napominje da su nužne sveobuhvatne reforme kako bi se cijeli sustav azila racionalizirao i uskladio s pravnom stečevinom EU-a i međunarodnim standardima; napominje da je Srbija poduzela daljnje mјere kako bi riješila neutemeljene zahtjeve za azil koje su građani Srbije podnijeli u državama članicama EU-a i državama pridruženim Schengenu; poziva Srbiju da doprinosi dalnjem smanjenju broja neutemeljenih zahtjeva; ističe da je broj kapaciteta i sredstava za reintegraciju povratnika ograničen;

7. poziva Srbiju da poveća napore i postupno uskladi svoju vanjsku i sigurnosnu politiku s politikom EU-a, uključujući svoju politiku o Rusiji; u svjetlu toga, provođenje zajedničkih vojnih vježbi Srbije i Rusije smatra žalosnim; pozdravlja aktivno sudjelovanje Srbije u međunarodnim mirovnim operacijama;

Vladavina prava

8. ističe ključnu važnost načela vladavine prava; naglašava ključnu važnost neovisnog pravosuđa; konstatira da je postignut određen napredak u području pravosuđa, točnije u usvajanju pravila za ocjenjivanje rada sudaca i tužitelja, ali političko uplitanje i dalje je prisutno u velikoj mjeri; napominje da profesionalna sudska tijela zahtijevaju da im se pruže odgovarajuća sredstva; poziva vlasti da provedu nacionalnu strategiju za reformu pravosuđa kako je utvrđeno u akcijskom planu za poglavljje 23., da osiguraju neovisnost pravosuda te da sucima i tužiteljima omoguće rad bez političkog uplitanja; poziva vladu da donese novi zakon o besplatnoj pravnoj pomoći te uvede pravne promjene za rješavanje kvalitete i dosljednosti pravosudne prakse i pravosudnog obrazovanja; izražava zabrinutost zbog stalnog postojanja neriješenih sudske predmeta unatoč programu Vrhovnog kasacijskog suda za smanjenje njihova broja, te potiče Srbiju da poduzme dodatne korake kako bi se povećalo povjerenje u pravosuđe;
9. podsjeća vladu Srbije da u cijelosti i bez diskriminacije proveđe zakon o rehabilitaciji; predlaže vlasti Srbije da dodatno izmijeni zakon o povratu imovine kako bi se otklonile sve proceduralne prepreke i pravna ograničenja u vezi s povratom u naturi;
10. primjećuje da su korupcija i organizirani kriminalitet široko rasprostranjeni u regiji te također predstavljaju prepreku demokratskom, socijalnom i gospodarskom razvoju Srbije; prima na znanje određen napredak ostvaren u borbi protiv korupcije, koja je ipak i dalje uzrok zabrinutosti u Srbiji, zahvaljujući kontinuiranoj provedbi zakonodavstva i donošenju zakona o zaštiti zviždača; ističe da je potrebno napraviti evidenciju istraga i optužnica u slučajevima korupcije, uključujući slučajeve korupcije na visokoj razini te koordinirati i nadzirati potpunu provedbu strategije za suzbijanje korupcije kako je utvrđeno u akcijskom planu za poglavljje 23. u svim ključnim institucijama; poziva vlasti da Agenciju za borbu protiv korupcije i Vijeću za borbu protiv korupcije moguće da u cijelosti i učinkovito provode svoj mandat te da državne institucije prate njihove preporuke; smatra da su regionalna strategija i pojačana suradnja između svih zemalja u regiji ključni za učinkovitije rješavanje tih pitanja; poziva akademske ustanove da zajedno s državnim nadležnim tijelima i javnim dužnosnicima donesu pravila u tom području kako bi se istražili postojeći slučajevi plagiranja te spriječili budući takvi slučajevi;
11. poziva srbijanske vlasti da u kaznenom zakonu izmjene dio o gospodarskom kriminalu i korupciji i provedu te izmjene kako bi se uspostavio vjerodostojan i predvidljiv okvir kaznenog zakona; još jednom ponavlja svoju duboku zabrinutost u vezi s odredbama i

provođenjem članka 234. kaznenog zakona o zloupotrebi odgovornih položaja; još jedanput poziva na neovisnu i temeljitu reviziju reklassificiranih predmeta povezanih sa zlouporabom odgovornih položaja kako bi se dugotrajni nepravedni kazneni progoni mogli odmah odbaciti;

12. napominje da je potrebno uložiti više napora u borbu protiv organiziranog kriminaliteta te da se mora uspostaviti evidencija konačnih presuda kako je utvrđeno u akcijskom planu za poglavlje 24.; poziva Komisiju i države članice da pruže potporu stručnjacima kako bi se uspostavio institucijski okvir i steklo stručno znanje za učinkovitu borbu protiv organiziranog kriminaliteta; u tom pogledu poziva na izravnu suradnju između tijela kaznenog progona Srbije i Kosova i ureda za vezu u Beogradu i Prištini;

Demokracija

13. prima na znanje trud uložen u poboljšanje savjetodavnog postupka u parlamentu i daljnje povećanje uključenosti parlamenta u pregovarački proces za pristupanje EU-u; i dalje je zabrinut zbog široke primjene hitnih postupaka u donošenju zakonodavnih akata, uključujući akte u vezi s postupkom pridruživanja EU-u, jer se tijekom takvih postupaka nije uvijek moguće u dovoljnoj mjeri savjetovati s dionicima i sa širom javnošću; ističe da se nadzor parlamenta nad izvršnom vlašću treba dodatno pojačati; naglašava važnost aktivnog i konstruktivnog sudjelovanja oporbe u postupku donošenja odluka i u demokratskim institucijama; ističe da financiranje političkih stranaka mora biti transparentno i u skladu s najvišim međunarodnim normama;
14. naglašava važnost djelovanja organizacija civilnog društva u demokratskom društvu; napominje da se suradnja vlade i organizacija civilnog društva poboljšala; potiče srbijanske vlasti da poduzmu dodatne mjere kako bi se osigurao transparentan dijalog između civilnog društva i državnih institucija te povećala istinska uključenost predstavnika civilnog društva i nacionalnih manjina u postupak donošenja odluka; poziva nadležna tijela da zajamče odgovarajuću finansijsku potporu za učinkovito funkcioniranje organizacija civilnog društva; poziva na pravodobnu i transparentnu komunikaciju s građanima, organizacijama i širom javnošću o razvoju događaja u pogledu procesa pristupnih pregovora te poziva na to da se širokom spektru njihovih predstavnika omogući sudjelovanje u tom procesu;
15. ponavlja svoj poziv srpskoj vladi da razmotri sve preporuke misija za promatranje izbora OEES-a/ODIHR-a, posebice one kojima se jamči transparentnost financiranja kampanja i izbornog postupka; poziva nadležna tijela da na odgovarajući način istraže slučajeve nasilnih ispada te navode o zastrašivanju i nepravilnostima do kojih je došlo tijekom općinskih izbora i drugih događanja povezanih s kampanjama;
16. ponovno ističe važnost nezavisnih regulatornih tijela, među kojima je i državni pravobranitelj, u osiguravanju nadzora nad izvršnom vlašću i njezine odgovornosti; poziva vlasti da državnom pravobranitelju pruže punu političku i administrativnu potporu za rad i da ga ne izlažu neutemeljenim kritikama;
17. pozdravlja usvajanje sveobuhvatnog akcijskog plana za reformu javne uprave, zakona o inspekcijskom nadzoru, nacionalne strategije osposobljavanja lokalne vlasti i zakona o maksimalnom broju zaposlenih u javnom sektoru te poziva da se te reforme odmah provedu; ističe potrebu za depolitizacijom i profesionalizacijom javne uprave i transparentnijim postupcima zapošljavanja i otpuštanja kako bi se zajamčila stručnost,

neutralnost i kontinuitet javne uprave;

Ljudska prava

18. pozdravlja činjenicu da Srbija raspolaže odgovarajućim pravnim i institucijskim okvirom za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda; no napominje da i dalje postoje nedostaci u njegovoj provedbi, posebice u pogledu suzbijanja diskriminacije ugroženih skupina, među kojima su osobe s invaliditetom, osobe zaražene HIV-om/AIDS-om i pripadnici zajednice LGBTI; pozdravlja uspješno održanje Povorke ponosa 20. rujna 2015., ističe, međutim, da diskriminacija i nasilje nad pripadnicima zajednice LGBTI i dalje izazivaju zabrinutost; s tim u vezi potiče vladu da razmotri preporuku CM/Rec(2010)5 Odbora ministara Vijeća Europe državama članicama; izražava zabrinutost zbog brojnih napada na pripadnike ugroženih skupina koji još nisu u potpunosti istraženi; štoviše, izražava zabrinutost zbog stalnog problema obiteljskog nasilja; poziva vlasti da aktivno promiču poštovanje ljudskih prava za sve;
19. izražava zabrinutost zbog činjenice da nije postignut napredak u poboljšanju stanja u vezi sa slobodom govora i medija; sa zabrinutošću ističe stalni politički pritisak koji ugrožava nezavisnost medija, što rezultira sve većom autocenzurom medija; zabrinut je što se novinari u svom poslu suočavaju s političkim pritiskom, zastrašivanjem, nasiljem i prijetnjama; poziva vlasti da istraže sve slučajeve napada na novinare i medije, koji su potakli snažne prosvjede Međunarodnog udruženja novinara; ponavlja da nove zakone o medijima treba provesti u cijelosti; ističe potrebu za potpunom transparentnošću vlasništva nad medijima i financiranja medija te nediskriminacijom u pogledu državnog oglašavanja;
20. iznimno je zabrinut zbog ponovljenih slučajeva curenja informacija u medije u pogledu tekućih kaznenih istraga, čime se krši prepostavka nedužnosti; poziva srbijanske vlasti da ozbiljno istraže niz istaknutih slučajeva u kojima su mediji objavili dokaze navodnih prijestupa;

Poštovanje i zaštita manjina

21. naglašava važnost vijeća nacionalnih manjina u njihovoj ulozi promicanja prava nacionalnih manjina i njihove demokratske naravi te također potiče njihovo odgovarajuće i provjerljivo financiranje; pozdravlja predanost Srbije sastavljanju posebnog akcijskog plana za nacionalne manjine, koji će omogućiti daljnji napredak u provedbi i razvoju praksi i pravnog okvira u pogledu nacionalnih manjina; ponovno poziva Srbiju da osigura održavanje razine stečenih prava i ovlasti u postupku njihova pravnog usklađivanja s odlukama Ustavnog suda Republike Srbije te potiče na donošenje zakona o vijećima nacionalnih manjina što je prije moguće u svrhu razjašnjenja njihova pravnog statusa i sigurnosti njihove nadležnosti; izražava duboku zabrinutost zbog prekida prijenosa programa na jezicima manjina nakon najavljene privatizacije medija; poziva Srbiju da u cijeloj zemlji poveća svoje napore kad je riječ o učinkovitoj i dosljednoj provedbi zakonodavstva o zaštiti manjina i nediskriminaciji nacionalnih manjina, što se odnosi na obrazovanje, osobito kad je riječ o pravovremenom financiranju i prevođenju udžbenika na materinske jezike manjina, uporabu jezika manjina, zastupljenost nacionalnih manjina u državnoj upravi i predstavničkim tijelima na lokalnoj, regionalnoj i nacionalnoj razini te pristup medijima i vjerskim obredima na jezicima manjina; poziva srpsku vladu da provede sve međunarodne ugovore i bilateralne sporazume o pravima manjina;

22. napominje da kulturna raznolikost Vojvodine također doprinosi identitetu Srbije; ističe da se autonomija Vojvodine ne bi trebala smanjivati te da se zakon o sredstvima Vojvodine treba usvojiti bez odgode kako je propisano ustavom;
23. poziva srbijanske vlasti da provedu konkretnе mjere za poboljšanje položaja Roma, osobito u pogledu izdavanja osobnih dokumenata, obrazovanja, smještaja, zdravstvene skrbi i zapošljavanja; nadalje, poziva srbijanske vlasti da osiguraju jednaku zastupljenost Roma u javnim institucijama i javnom životu, uključujući posvećivanje posebne pozornosti uključivanju Romkinja; naglašava da je potrebno dodatno osnažiti politiku integracije Roma i na učinkovit način rješiti problem diskriminacije, uzimajući u obzir nasilje nad mnogim predstavnicima manjinskih nevladinih organizacija; stoga se raduje mjerama u okviru predstojeće strategije i akcijskog plana za uključenje Roma; u tom svjetlu pozdravlja Deklaraciju iz Prištine, kojom se vlade te međunarodne i međuvladine organizacije, kao i organizacije civilnog društva, pozivaju da temeljito primjenjuju načela nediskriminacije i jednakosti u pogledu rada i djelovanja na promoviranju i poštovanju prava Roma;

Regionalna suradnja i dobrosusjedski odnosi

24. cijeni konstruktivan pristup koji srbijanska vlada zauzima u odnosima sa susjednim zemljama s obzirom na to da se njime omogućava znatan napredak u ostvarivanju i regionalne suradnje i čvrćih odnosa s EU-om te poziva Srbiju da nastavi poboljšavati svoje dobrosusjedske odnose; poziva Srbiju da nastavi promicati dobrosusjedske odnose i mirno rješavanje sporova, što uključuje promicanje ozračja tolerancije, osuđivanje svih oblika govora mržnje ili ratne retorike te uzdržavanje od gesta poput javnih dočeka pojedinaca osuđenih za ratne zločine; napominje da neriješene sporove i pitanja, osobito granične sporove, pitanja sukcesije, povrata kulturnih dobara i otvaranja jugoslavenskih arhiva, treba rješiti u skladu s međunarodnim pravom i utvrđenim načelima, uključujući provedbom pravno obvezujućih sporazuma, između ostalog sporazuma o pitanju sukcesije, te da bilateralne sporove treba rješiti u ranim fazama postupka pridruživanja u skladu s međunarodnim pravom; ističe konstruktivnu ulogu Srbije u okviru Berlinskog procesa te inicijative „Zapadnobalkanska šestorka” i njezina programa povezanosti; pozdravlja ostale inicijative usredotočene na budućnost zapadnog Balkana, osobito proces Brdo, koji je dokazano važan okvir i za političku i tehničku suradnju, te smatra da konkretna suradnja u područjima od obostranog interesa može doprinijeti stabilizaciji zapadnog Balkana; pozdravlja, u tom pogledu, prvi zajednički ministarski sastanak Srbije i Bosne i Hercegovine održan 4. studenoga 2015. u Sarajevu; poziva Srbiju da nastavi promicati stabilizaciju i institucionalno jačanje Bosne i Hercegovine s pomoću postojećih kontakata i dobrosusjedskih odnosa s tom državom; ponovno poziva srpske vlasti da poduzmu daljnje mjere za prekograničnu suradnju sa susjednim državama članicama EU-a, što se odnosi i na programe prekogranične i transnacionalne suradnje 2014. – 2020. i strategiju EU-a za dunavsku regiju; pozdravlja ideju pokretanja pregovora za potpisivanje sporazuma o dobrosusjedskim odnosima sa svojim susjedima te se nada da će to dovesti do pozitivnijeg razvoja u regionalnom kontekstu; pozdravlja sastanak premijera Bugarske, Rumunjske i Srbije o suradnji u pitanjima energetske i prometne infrastrukture;
25. potiče Srbiju da i dalje surađuje s Međunarodnim kaznenim sudom za bivšu Jugoslaviju, u duhu pomirenja i dobrosusjedskih odnosa; ističe važnost sveobuhvatne nacionalne strategije za postupanje s ratnim zločinima u zemlji; poziva vlasti da nastave raditi na pronalasku nestalih osoba, na pripremi mehanizma odštete za žrtve i njihove obitelji, što

- je važan preduvjet za pomirenje, čime se osigurava pravo obiteljima žrtava da doznaju sudbinu nestalih članova svoje obitelji; ističe da se zakon o civilnim žrtvama treba usvojiti bez nepotrebnog odgađanja imajući u vidu da postojeće zakonodavstvo ne priznaje nekoliko skupina žrtava ratnih zločina; napominje da i dalje postoji određene kontroverze, osobito u kontekstu različitim interpretacijama novije povijesti; ponovno izražava svoju potporu inicijativi REKOM, regionalnoj komisiji za utvrđivanje činjenica o ratnim zločinima i drugim teškim povredama ljudskih prava počinjenima u bivšoj Jugoslaviji;
26. pozdravlja objavu nacrta nacionalne strategije za ratne zločine kojom se određuju planovi za rješavanje kaznenog progona zločina počinjenih tijekom 1990-ih godina u bivšoj Jugoslaviji; naglašava potrebu za jačanjem i depolitizacijom srbijanskih institucija koje se bave ratnim zločinima; poziva Srbiju da uvede učinkovit sustav zaštite svjedoka i žrtava te da žrtvama i njihovim obiteljima zajamči pravo na odštetu; poziva na bolju regionalnu suradnju u predmetima povezanima s ratnim zločinima; ponavlja svoj poziv Srbiji da u duhu pomirenja i dobrosusjedskih odnosa zajedno s Komisijom i susjedima ponovno ispita svoje zakonodavstvo o nadležnosti u postupcima u pogledu ratnih zločina;
27. pozdravlja stalni angažman Srbije u postupku normalizacije odnosa s Kosovom i dovršavanje ključnih sporazuma 25. kolovoza 2015., točnije sporazuma o udruženju/zajednici općina s većinskim srpskim stanovništvom na Kosovu, energetskim pitanjima, telekomunikacijama i mostu Mitrovica; poziva Srbiju da brzo provede svoj dio tih sporazuma te da konstruktivno surađuje s Kosovom u izradi i provedbi budućih sporazuma; napominje da je postignut napredak u područjima kao što su policijska i civilna zaštita, osiguranje vozila, carina, dogовори o suradnji i katastarski podaci; ponavlja da bi se napredak u dijalogu trebao mjeriti njegovom provedbom na terenu; poziva Srbiju i Kosovo da se suzdrže od negativne retorike i da u dobroj vjeri i pravovremeno nastave s cjelovitom provedbom već postignutih sporazuma te da odlučno nastave postupak normalizacije odnosa; poziva na stalne napore vlada i institucija EU-a da komuniciraju i objašnjavaju odredbe postignutih sporazuma kako bi se albanska i srpska zajednica na Kosovu bolje povezale; pohvaljuje napore poslovne zajednice, na čelu s gospodarskim komorama, koja doprinosi normalizaciji odnosa uključujući se u dijalog između gospodarskih komora Srbije i Kosova u svrhu svladavanja prepreka poslovanju između dviju strana i olakšavanja kontakta i suradnje između trgovačkih društava; poziva Komisiju da u budućnosti podrži održavanje i razvoj tih aktivnosti; potiče Srbiju i Kosovo da pronađu nova područja rasprave o kojima će voditi dijalog u cilju poboljšanja života ljudi i sveobuhvatne normalizacije odnosa; poziva Europsku službu za vanjsko djelovanje (ESVD) da procijeni koliko učinkovito obje strane ispunjavaju svoje obveze; poziva Srbiju da djeluje u duhu dobrosusjedskih odnosa te izražava nadu da odbijen zahtjev Kosova za članstvo u UNESCO-u neće otežati njihov dijalog i daljnju integraciju Kosova u regionalne i međunarodne organizacije te da će se nastaviti suradnja i napor u cilju zaštite kulturne baštine; poziva Beograd i Prištinu da održavaju dobrosusjedske odnose; pozdravlja činjenicu da je dijalog između srbjanskog premijera Vučića i kosovskog premijera Mustafe nastavljen 27. siječnja 2016.; napominje da se među temama o kojima su raspravljali nalaze međusobno priznavanje sveučilišnih i stručnih diploma te poboljšanje cestovnih i željezničkih veza; ističe da će napredak na terenu koristiti cijeloj regiji;
28. podržava, u kontekstu Berlinskog procesa, osnivanje Foruma civilnog društva zemalja zapadnog Balkana, koji predstavnicima civilnog društva iz regije pruža priliku za

razmjenu ideja, izražavanje razloga za zabrinutost i osmišljavanje konkretnih preporuka za donositelje odluka, te poziva na nastavak tog procesa na sljedećem sastanku na vrhu u Parizu 2016. kao i na organizaciju pripremnih radionica namijenjenih organizacijama civilnog društva u regiji;

Energija, okoliš i prijevoz

29. naglašava da Srbija kao ugovorna stranka Energetske zajednice i dalje treba aktivno sudjelovati u radu institucija te zajednice i nastaviti s provedbom pravne stečevine kako bi se uspostavili održivi i sigurni energetski sustavi; poziva vlasti da počnu provoditi ciljeve istaknute u strategiji razvoja energetskog sektora, s obzirom na to da nema značajnih ulaganja u sektor obnovljivih izvora energije; potiče Srbiju da razvija konkurentnost na tržištu plina te da poduzima mјere kojima će se poboljšati uskladijanje s pravnom stečevinom u području obnovljivih izvora energije i energetske učinkovitosti, te poziva Srbiju da se više usredotoчи na zelenu energiju; poziva Komisiju da podrži vladu Srbije u njezinim naporima da smanji ovisnost države o uvozu energenata i da diversificira srpske izvore plina; primjećuje da nedavno doneseni paket IPA II. za 2015. između ostalog uključuje program od 155 milijuna EUR za financiranje velikih regionalnih infrastrukturnih projekata u sektorу energije i prijevoza na zapadnom Balkanu; potiče Srbiju da se uskladi s prosječnim preuzetim obvezama u EU-u kad je riječ o klimatskim promjenama i dogovoru postignutome u Parizu na konferenciji COP 21;
 30. poziva srpsku vladu da, u skladu s važnosti Europske grupacije za teritorijalnu suradnju (EGTS) za daljnji razvoj prekogranične suradnje između država članica EU-a i njihovih susjeda, pruži potreban pravni okvir koji bi omogućio sudjelovanje Srbije u takvim grupacijama;
 31. izražava zabrinutost zbog neizvršavanja provedbe zakonodavstva o otpadu i poziva srpske vlasti da pojačaju napore u svrhu zatvaranja i čišćenja nezakonitih odlagališta te da izrade vjerodostojnu politiku smanjenja otpada u skladu s Okvirnom direktivom o otpadu;
 32. pozdravlja plan za obnovu, nadogradnju i modernizaciju dijelova željezničke mreže i potiče srpske vlasti da nastave s dodatnim poboljšanjem javnog prijevoza u suradnji sa susjednim zemljama;
- ○ ○
33. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju prosljedi Vijeću, Komisiji te vradi i parlamentu Srbije.